

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o wsparciu finansowym zakupu nawozów.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Annę Gembicką.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Marek Ast; (-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Anna Ewa Cicholska; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Lidia Czechak; (-) Katarzyna Czochara; (-) Władysław Dajczak; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Anna Gembicka; (-) Mariusz Gosek; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Michał Jach; (-) Norbert Jakub Kaczmarczyk; (-) Leonard Krasulski; (-) Anna Krupka; (-) Wioletta Maria Kulpa; (-) Ewa Leniart; (-) Joanna Lichocka; (-) Antoni Macierewicz; (-) Grzegorz Matusiak; (-) Anna Mileczanowska; (-) Aleksander Mikołaj Mrówczyński; (-) Bogumiła Olbryś; (-) Anna Paluch; (-) Bolesław Piecha; (-) Piotr Polak; (-) Marcin Porzucek; (-) Zbigniew Rau; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Sałek; (-) Krzysztof Sobolewski; (-) Artur Szałabawka; (-) Paweł Szrot; (-) Jacek Świat; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Robert Telus; (-) Marcin Warchoń; (-) Robert Warwas; (-) Jan Warzecha; (-) Teresa Wilk; (-) Elżbieta Witek; (-) Agata Wojtyszek; (-) Tadeusz Woźniak.

U S T A W A

z dnia ...

o wsparciu finansowym zakupu nawozów

Art. 1. 1. Zwrot wydatków na zakup nawozów przysługuje producentowi rolnemu.

2. Za producenta rolnego uważa się osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, będącą posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1344).

3. Zwrot wydatków na zakup nawozów wynosi 1000 zł do zakupionej tony nawozu.

4. Kwotę zwrotu wydatków na zakup nawozów ustala się z faktur VAT.

Art. 2. 1. Wójt, burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot wydatków na zakup nawozów.

2. Decyzję wydaje się w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 3. 1. Wniosek o zwrot wydatków na zakup nawozów zawiera:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres producenta rolnego;

2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) producenta rolnego;

3) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) albo numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość producenta rolnego oraz nazwę organu, który wydał dokument, w przypadku gdy producent rolny jest osobą fizyczną;

4) numer rachunku bankowego, w przypadku gdy zwrot wydatków na zakup nawozów nastąpi w formie przelewu;

5) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, w przypadku gdy producent rolny podlega wpisowi do tego rejestru.

2. Do wniosku o zwrot wydatków na zakup nawozów dołącza się faktury VAT albo ich kopie, stanowiące dowód zakupu nawozów w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku.

Art. 4. 1. Na realizację zadania, o którym mowa w art. 1, gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa.

2. Środki na dotację, o której mowa w ust. 1, są wypłacane z budżetu państwa.

Art. 5. 1. Producent rolny, który pobrał nienależnie lub w nadmiernej wysokości zwrot wydatków na zakup nawozów, jest obowiązany do jego zwrotu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

2. Do należności wraz z odsetkami od zaległości z tytułu pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości zwrotu wydatków na zakup nawozów stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, z późn. zm.).

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Rolnictwo to strategiczny fundament gospodarki państwa pełniący funkcję stabilizatora całego systemu ekonomicznego i społecznego. Wsparcie finansowe rolnictwa jest strategicznym interesem państwa, dążącym do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego. Państwo musi dbać o to, aby w sytuacjach kryzysowych, a taką bez wątpienia jest sytuacja na Bliskim Wschodzie, kraj był samowystarczalny żywnościowo.

Projekt ustawy wprowadza zwrot wydatków na zakup nawozów dla producentów rolnych. Proponowana regulacja zakłada dopłatę w wysokości 1000 zł do zakupionej tony nawozu. Proponowane zmiany przyczynią się do obniżenia cen żywności co bezpośrednio wpłynie na stan finansów konsumentów. To adekwatna odpowiedź na rosnące ceny żywności. Stabilizacja kosztów produkcji na etapie gospodarstwa rolnego spowalnia inflację podstawowych produktów spożywczych oraz zabezpiecza stały poziom zbiorów eliminując ryzyko niedoborów żywności na rynku. Dopłaty do nawozów przyniosą natychmiastowo odczuwalną ulgę finansową. Stanowią doraźne narzędzie wsparcia w czasie kryzysu spowodowanego rosnącymi kosztami produkcji związanymi z konfliktem toczącym się na Bliskim Wschodzie. Według Komisji Europejskiej ceny nawozów wzrosły o ponad 70% od 2024 roku co spowodowane jest zamknięciem Cieśniny Ormuz i wprowadzeniem podatku od emisji dwutlenku węgla na granicy. Proponowany program wsparcia bezpośrednio obniży koszty produkcji co przyczyni się do zachowania płynności finansowej gospodarstw w okresie wzrostu cen gazu i surowców.

Zgodnie z założeniami projektu ustawy wójt, burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego będzie przyznawał na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot wydatków na zakup nawozów. Decyzja będzie wydawana się w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. 30 dniowy termin na wydanie decyzji eliminuje ryzyko opóźnień biurokratycznych. Długi czas oczekiwania na weryfikację może prowadzić do zagrożenia, że pomoc trafi na konto rolników wiele miesięcy po zakupie nawozów.

Wysokie ceny nawozów i brak odpowiednich działań legislacyjnych w tym zakresie skutkuje wzrostem cen żywności. Konieczne są dopłaty przeznaczone dla wszystkich producentów rolnych. Wspieranie rolnictwa to w rzeczywistości inwestycja w bezpieczeństwo, zdrowie i stabilność finansową całego społeczeństwa.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy powoduje wydatki w budżecie państwa. Pieniądze na ten cel będą pochodziły z budżetu państwa, ale swoje wsparcie w tym zakresie ogłosiła także Komisja Europejska, która 19 maja 2026 r. przedstawiła plan działania obejmujący długoterminowe środki mające na celu zmniejszenie strukturalnej zależności UE od importowanych nawozów i zwiększenie krajowej produkcji zrównoważonych alternatyw. Wraz z pomocą państwa, uruchomienie rezerwy kryzysowej Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) będzie głównym narzędziem łagodzenia skutków wyższych cen dla rolników.

Projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych w budżetach jednostek samorządu terytorialnego.

WZÓR

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Anna Gembicka

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Projekt ustawy wprowadza zwrot wydatków na zakup nawozów dla producentów rolnych. Proponowana regulacja zakłada dopłatę w wysokości 1000 zł do zakupionej tony nawozu. Proponowane zmiany przyczynią się do obniżenia cen żywności co bezpośrednio wpłynie na stan finansów konsumentów. To adekwatna odpowiedź na rosnące ceny żywności. Stabilizacja kosztów produkcji na etapie gospodarstwa rolnego spowalnia inflację podstawowych produktów spożywczych oraz zabezpiecza stały poziom zbiorów eliminując ryzyko niedoborów żywności na rynku. Dopłaty do nawozów przyniosą natychmiastowo odczuwalną ulgę finansową. Stanowią doraźne narzędzie wsparcia w czasie kryzysu spowodowanego rosnącymi kosztami produkcji związanymi z konfliktem toczącym się na Bliskim Wschodzie. Według Komisji Europejskiej ceny nawozów wzrosły o ponad 70% od 2024 roku co spowodowane jest zamknięciem Cieśniny Ormuz i wprowadzeniem podatku od emisji dwutlenku węgla na granicy. Proponowany program wsparcia bezpośrednio obniży koszty produkcji co przyczyni się do zachowania płynności finansowej gospodarstw w okresie wzrostu cen gazu i surowców.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Nie

Cel, który ma być osiągnięty za pomocą przedmiotowego projektu ustawy nie może być zrealizowany za pomocą innych środków niż zaproponowane w projekcie.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

- a) Projekt jest spójny z dotychczasowymi regulacjami.
- b) Projekt jest zgodny z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw.
- c) Projekt nie jest sprzeczny z prawem międzynarodowym oraz prawem UE.
- d) Projektowana ustawa weeszłaby w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy wprowadza zwrot wydatków na zakup nawozów dla producentów rolnych. Proponowana regulacja zakłada dopłatę w wysokości 1000 zł do zakupionej tony nawozu. Proponowane zmiany przyczynią się do obniżenia cen żywności co bezpośrednio wpłynie na stan finansów konsumentów.

Zgodnie z założeniami projektu ustawy wójt, burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego będzie przyznawał na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot wydatków na zakup nawozów. Decyzja będzie wydawana w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku. 30 dniowy termin na wydanie decyzji eliminuje ryzyko opóźnień biurokratycznych.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projekt wywołuje pozytywne skutki społeczne. Celem proponowanej regulacji jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego oraz wsparcie polskiego rolnictwa i zapobiegnięcie wzrostu cen żywności.

Rolnictwo to strategiczny fundament gospodarki państwa pełniący funkcję stabilizatora całego systemu ekonomicznego i społecznego. Wsparcie finansowe rolnictwa jest strategicznym interesem państwa, dążącym do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego. Państwo musi dbać o to, aby w sytuacjach kryzysowych, a taką bez wątpienia jest sytuacja na Bliskim Wschodzie, kraj był samowystarczalny żywnościowo.

Wysokie ceny nawozów i brak odpowiednich działań legislacyjnych w tym zakresie skutkuje wzrostem cen żywności. Konieczne są dopłaty przeznaczone dla wszystkich producentów rolnych. Proponowane zmiany przyczynią się do obniżenia cen żywności co bezpośrednio wpłynie na stan finansów konsumentów. Wspieranie rolnictwa to w rzeczywistości inwestycja w bezpieczeństwo, zdrowie i stabilność finansową całego społeczeństwa.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projekt wywołuje pozytywne skutki gospodarcze zarówno na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, jak też na konsumentów. Proponowane zmiany przyczynią się do obniżenia cen żywności co bezpośrednio wpłynie na stan finansów konsumentów. To adekwatna odpowiedź na rosnące ceny żywności. Stabilizacja kosztów produkcji na etapie gospodarstwa rolnego spowalnia inflację podstawowych produktów spożywczych oraz zabezpiecza stały poziom zbiorów eliminując ryzyko niedoborów żywności na rynku. Dopłaty do nawozów przyniosą natychmiastowo odczuwalną ulgę finansową. Stanowią doraźne narzędzie wsparcia w czasie kryzysu spowodowanego rosnącymi kosztami produkcji związanymi z konfliktem toczącym się na Bliskim Wschodzie. Proponowany program wsparcia bezpośrednio obniży koszty produkcji co przyczyni się do zachowania płynności finansowej gospodarstw w okresie wzrostu cen gazu i surowców. Wspieranie rolnictwa to w rzeczywistości inwestycja w bezpieczeństwo, zdrowie i stabilność finansową całego społeczeństwa.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt ustawy wywołuje skutki finansowe dla budżetu państwa. Dokładne skutki finansowe uzależnione są od ilości złożonych wniosków oraz zakupionych nawozów. Proponowana regulacja zakłada dopłatę w wysokości 1000 zł do zakupionej tony nawozu.

Projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych w budżetach jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ma pozytywny wpływ na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także na konsumentów. Proponowane zmiany przyczynią się do obniżenia cen żywności co bezpośrednio wpłynie na stan finansów konsumentów. To adekwatna odpowiedź na rosnące ceny żywności. Stabilizacja kosztów produkcji na etapie gospodarstwa rolnego spowalnia inflację podstawowych produktów spożywczych oraz zabezpiecza stały poziom zbiorów eliminując ryzyko niedoborów żywności na rynku. Dopłaty do nawozów przyniosą natychmiastowo odczuwalną ulgę finansową. Stanowią doraźne narzędzie wsparcia w

czasie kryzysu spowodowanego rosnącymi kosztami produkcji związanymi z konfliktem toczącym się na Bliskim Wschodzie. Proponowany program wsparcia bezpośrednio obniży koszty produkcji co przyczyni się do zachowania płynności finansowej gospodarstw w okresie wzrostu cen gazu i surowców.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy powoduje wydatki w budżecie państwa. Pieniądze na ten cel będą pochodziły z budżetu państwa, ale swoje wsparcie w tym zakresie ogłosiła także Komisja Europejska, która 19 maja 2026 r. przedstawiła plan działania obejmujący długoterminowe środki mające na celu zmniejszenie strukturalnej zależności UE od importowanych nawozów i zwiększenie krajowej produkcji zrównoważonych alternatyw. Wraz z pomocą państwa, uruchomienie rezerwy kryzysowej Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) będzie głównym narzędziem łagodzenia skutków wyższych cen dla rolników.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 30 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1540/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.202.10.2026

Data wpływu 01.07.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Anna Gembicka)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2026 r. poz. 573) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje ustanowienie mechanizmu zwrotu wydatków na zakup nawozów przysługującego producentowi rolnemu, którym ma być osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej będąca posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym (art. 1 ust. 1 i 2 projektu). Zwrot wydatków ma wynosić 1000 zł do zakupionej tony nawozu, a jego kwota ma być ustalana na podstawie faktur VAT (art. 1 ust. 3 i 4 projektu). Zwrot ma być przyznawany, na wniosek producenta rolnego, w drodze decyzji wójta, burmistrza albo prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu albo współposiadaniu producenta rolnego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku (art. 2 ust. 1 i 2 projektu). Do wniosku mają być dołączane faktury VAT albo ich kopie potwierdzające zakup nawozów w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku (art. 3 ust. 2 projektu). Realizacja zadania ma być finansowana z dotacji celowej z budżetu państwa przekazywanej gminie (art. 4 ust. 1 i 2 projektu). Projekt przewiduje również obowiązek zwrotu świadczenia pobranego nienależnie albo w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych (art. 5 ust. 1 i 2 projektu).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 6).

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Podstawowe znaczenie dla oceny projektu mają przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa. Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych, w jakiejkolwiek formie, która przez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest co do zasady niezgodna z rynkiem wewnętrznym. Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE państwa członkowskie są co do zasady zobowiązane do zgłaszania Komisji Europejskiej planów przyznania albo zmiany pomocy państwa, a pomoc nie może zostać wykonana przed zakończeniem właściwej procedury, chyba że znajduje zastosowanie wyłączenie z obowiązku notyfikacji. W odniesieniu do sektora rolnego należy uwzględnić również art. 42 TfUE, zgodnie z którym postanowienia rozdziału dotyczącego reguł konkurencji stosują się do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi tylko w zakresie określonym przez Parlament Europejski i Radę, z uwzględnieniem celów wspólnej polityki rolnej. Zgodnie z art. 211 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007¹, art. 107-109 TfUE stosuje się do produkcji produktów rolnych i handlu nimi.

Ponadto, spośród aktów prawa wtórnego UE należy uwzględnić:

- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis w sektorze rolnym². Z art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że środki spełniające warunki w nim określone nie spełniają wszystkich kryteriów art. 107 ust. 1 TfUE i nie podlegają obowiązkowi notyfikacji z art. 108 ust. 3 TfUE. Z art. 3 ust. 2 rozporządzenia wynika natomiast, że całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu prowadzącemu działalność w podstawowej produkcji produktów rolnych nie może przekroczyć 50 000 euro w dowolnym okresie trzech lat;
- rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 TFUE³. Z art. 3 tego rozporządzenia wynika, że zwolnieniu z obowiązku notyfikacji podlegają tylko te programy pomocy, pomoc indywidualna i pomoc ad hoc, które spełniają warunki rozdziału I oraz szczególne warunki właściwej kategorii pomocy określonej w rozdziale III.

¹ Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 671.

² Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9.

³ Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, s. 1.

W związku z odwołaniem się przez projektodawcę do kryzysu na Bliskim Wschodzie należy wskazać także komunikat Komisji „Tymczasowe ramy pomocy państwa w związku z kryzysem na Bliskim Wschodzie” (Dz. Urz. UE C, C/2026/2593 z 5.5.2026). Komunikat ten przewiduje możliwość zatwierdzania przez Komisję tymczasowych programów pomocy dla sektorów dotkniętych kryzysem, w tym dla podstawowej produkcji rolnej. Sekcja 2.1 komunikatu, w szczególności pkt 60-64, dotyczy tymczasowego wsparcia cenowego dla przedsiębiorstw prowadzących podstawową produkcję produktów rolnych oraz produktów rybołówstwa i akwakultury. W odniesieniu do zwiększonych kosztów paliwa i nawozów komunikat przewiduje mechanizm oparty na dodatkowych kosztach, co do zasady do 70% tych kosztów, albo uproszczony mechanizm z limitem 50 000 euro na przedsiębiorstwo. Komunikat nie ustanawia jednak zwolnienia krajowych programów pomocy z obowiązków wynikających z art. 107 i art. 108 TFUE.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Projektowany zwrot wydatków na zakup nawozów należy uznać za środek mający cechy pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE, ponieważ jest finansowany ze środków budżetu państwa za pośrednictwem dotacji celowej dla gmin (art. 4 ust. 1 i 2 projektu). Środek przyznaje korzyść ekonomiczną producentom rolnym, gdyż zmniejsza ich bieżące koszty zakupu nawozów (art. 1 ust. 1, 3 i 4 projektu). Środek ma charakter selektywny, ponieważ jest adresowany do określonej kategorii podmiotów, tj. producentów rolnych, a nie do wszystkich przedsiębiorców ponoszących koszty działalności gospodarczej (art. 1 ust. 1 i 2 projektu). Ze względu na istnienie wewnątrzunijnej wymiany produktów rolnych oraz konkurencję pomiędzy producentami rolnymi w państwach członkowskich środek może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócać albo grozić zakłóceniem konkurencji (art. 1 ust. 1-4 projektu).

3.2. Projekt nie zawiera limitu pomocy dla jednego beneficjenta, nie przewiduje weryfikacji kumulacji z inną pomocą publiczną i nie odwołuje się do pomocy de minimis w rolnictwie. W konsekwencji projekt nie gwarantuje, że pomoc będzie mieściła się w pułapie 50 000 euro w okresie trzech lat przewidzianym dla pomocy de minimis w rolnictwie i nie jest zwolniony z obowiązku notyfikacji na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013.

Projekt nie został także skonstruowany jako środek objęty rozporządzeniem Komisji (UE) 2022/2472. Dopłata jest powiązana z bieżącym zakupem nawozów i ma charakter rekompensaty kosztów operacyjnych, podczas gdy wskazane rozporządzenie przewiduje zwolnienia dla określonych kategorii pomocy, w szczególności pomocy inwestycyjnej, pomocy na określone zobowiązania środowiskowe, pomocy na szkody albo innych enumeratywnie

uregulowanych kategorii. Pomoc przewidziana w projekcie nie odpowiada żadnej z kategorii objętych wyłączeniem blokowym. Nie jest to pomoc inwestycyjna, pomoc na zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne ani pomoc na naprawienie szkód, lecz ogólna dopłata do bieżącego nakładu produkcyjnego (nawozu). W konsekwencji środek nie korzysta z wyłączenia z obowiązku notyfikacji i podlega reżimowi art. 108 ust. 3 TfUE.

3.3. Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE program pomocowy podlega notyfikacji Komisji Europejskiej. Wykonaniu art. 108 ust. 3 TfUE służy, na gruncie polskiego prawa krajowego, ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁴. Stosownie do art. 12 ust. 1 tej ustawy projekty programów pomocowych (programem pomocowym jest np. projekt ustawy przewidujący udzielanie pomocy publicznej) w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie wymagają uzyskania opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa. Opinie te zawierają m.in. stanowisko, czy projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej, stanowisko w sprawie zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, propozycje zmian przedstawione w celu zapewnienia zgodności postanowień projektu z rynkiem wewnętrznym, stanowisko w sprawie obowiązku notyfikacji projektu. Zgodnie z art. 16a wskazanej wyżej ustawy w związku z art. 10 ust. 1 pkt 2 regulaminu Sejmu⁵ do wystąpienia o taką opinię właściwy jest Marszałek Sejmu.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy może zostać uznany za plan pomocy państwa w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE. W związku z tym istnieją podstawy do skierowania projektu ustawy do ministra właściwego do spraw rolnictwa z wnioskiem o wydanie opinii na podstawie art. 12 w związku z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Autor:

Marek Jaśkowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

⁴ Dz. U. z 2026 r. poz. 500.

⁵ M.P. z 2026 r. poz. 573.

Warszawa, 30 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1541/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.202.9.2026

Data wpływu 01.07.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Anna Gembicka) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy przewiduje ustanowienie mechanizmu zwrotu wydatków na zakup nawozów przysługującego producentowi rolnemu, którym ma być osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej będąca posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym (art. 1 ust. 1 i 2 projektu). Zwrot wydatków ma wynosić 1000 zł do zakupionej tony nawozu, a jego kwota ma być ustalana na podstawie faktur VAT (art. 1 ust. 3 i 4 projektu). Zwrot ma być przyznawany, na wniosek producenta rolnego, w drodze decyzji wójta, burmistrza albo prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu albo współposiadaniu producenta rolnego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku (art. 2 ust. 1 i 2 projektu). Do wniosku mają być dołączane faktury VAT albo ich kopie potwierdzające zakup nawozów w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku (art. 3 ust. 2 projektu). Realizacja zadania ma być finansowana z dotacji celowej z budżetu państwa przekazywanej gminie (art. 4 ust. 1 i 2 projektu). Projekt przewiduje również obowiązek zwrotu świadczenia pobranego nienależnie albo w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych (art. 5 ust. 1 i 2 projektu).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Marek Jaśkowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

Mirosław Wróblewski

Warszawa, 07 lipca 2026

DPNT.401.296.2026.WL

**Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu RP**

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 24 czerwca 2026 r., znak: SPS-III.020.202.7.2026, działając na podstawie art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych², uprzejmie informuję, że do **poselskiego projektu ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów**, dalej: projekt ustawy, Prezes Urzędu Ochrony Danych nie zgłasza uwag. Jednocześnie uprzejmie dziękuję za jego przedstawienie do zaopiniowania.

WYDZIAŁ CBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.202.13.2026

Data wpływu 09.07.26v.

Z wyrazami szacunku,
Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Zastępczyni Prezesa
Urzędu Ochrony Danych Osobowych
dr hab. Agnieszka Grzelak

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.)

² Ustawa z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 r. poz. 1781 ze zm.).

/-dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 13 lipca 2026 r.
znak sprawy: DBD.pp.0220.398.2026

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-III.020.202.15.2026

Data wpływu 13. 07. 2026

Dotyczy: poselskiego projektu ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z projektem poselskiego projektu ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów, mając na uwadze art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej¹⁾, uprzejmie informuję, co następuje:

Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

„z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

Wsparcie udzielane przedsiębiorcy jest zatem uznawane za pomoc publiczną w rozumieniu ww. przepisu, jeżeli jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- udzielane jest ono przez Państwo lub ze źródeł państwowych,
- powoduje uzyskanie korzyści finansowej przez przedsiębiorcę na warunkach odbiegających od istniejących na rynku,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

Przedłożony projekt ustawy przewiduje zwrot wydatków na zakup nawozów dla producentów rolnych w wysokości 1000 zł dopłaty do zakupionej tony nawozu.

Biorąc pod uwagę wskazane powyżej przesłanki pomocy publicznej, należy zauważyć, że:

- zasoby państwowe obejmują wszystkie zasoby sektora publicznego, w tym zasoby podmiotów wewnątrzpaństwowych (zdecentralizowanych, sfederowanych, regionalnych lub innych) oraz, w określonych okolicznościach, zasoby podmiotów prywatnych. Nie ma znaczenia fakt, czy dana instytucja sektora publicznego jest autonomiczna czy nie. Projektowane przepisy jednoznacznie stanowią, że pomoc będzie wypłacana ze środków budżetu państwa.
- korzyść w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu oznacza każdą korzyść gospodarczą, której dane przedsiębiorstwo nie mogłoby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych, tj. bez interwencji państwa. Korzyść występuje zawsze, ilekroć sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulega poprawie w wyniku interwencji państwa na warunkach innych niż normalne warunki rynkowe. Pojęcie korzyści opiera się na analizie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa w ramach jego własnego kontekstu prawnego i stanu faktycznego przy założeniu występowania i braku danego środka. Zgodnie z projektowanymi przepisami producent rolny otrzyma dofinansowanie zakupu nawozów, a zatem otrzymuje realną korzyść ekonomiczną, która poprawia

jego sytuację finansową. Takich środków podmiot nie mógłby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych, bez interwencji państwa. .

- selektywność przedmiotowa środka oznacza, że dany środek ma zastosowanie wyłącznie do określonych (grup) przedsiębiorstw lub określonych sektorów gospodarki w danym państwie członkowskim. Należy zauważyć, że projektowana pomoc jest skierowana do producentów rolnych na zwrot wydatków na zakup nawozów. Zastosowany mechanizm nie ma charakteru ogólnego środka dostępnego dla każdego przedsiębiorcy i stanowi przykład wsparcia sektorowego.

- w myśl pkt 187 Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art.107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej uznaje się, że środek przyznany przez państwo zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, jeżeli może on powodować poprawę pozycji konkurencyjnej beneficjenta w porównaniu z pozycją innych przedsiębiorstw, z którymi beneficjent konkuruje. Wsparcie publiczne może zakłócać konkurencję, nawet jeżeli nie pomaga ono przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem w ekspansji i zdobyciu udziału w rynku. Wystarczy, że pomoc pozwala przedsiębiorstwu utrzymać silniejszą pozycję konkurencyjną niż pozycja, którą przedsiębiorstwo miałoby w przypadku braku pomocy.

Powyższe oznacza, że pomoc publiczna może potencjalnie wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi, nawet jeżeli beneficjent nie uczestniczy bezpośrednio w handlu transgranicznym. Otrzymanie pomocy pozwala rolnikowi przetrwać na rynku i konkurować z innymi producentami, którzy mogą nie mieć dostępu do analogicznego wsparcia. Tym samym sytuacja ta wpływa na ogólną konkurencję na rynku.

Ponadto środek wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, ponieważ producenci rolni działają w sektorze, w którym istnieje handel wewnątrz unijny.

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że pomoc określona w projektowanej ustawie stanowi pomoc publiczną.

Jednocześnie należy zauważyć, że w Komunikacie Wytoczne w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich, Komisja

Europejska ustaliła kryteria określania pomocy, która spełnia warunki określone w art. 107 ust. 3 Traktatu i może być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.

Zgodnie z wymogami zawartymi w ww. wytycznych Komisji Europejskiej pomoc mająca na celu wyrównanie szkód spowodowanych przez klęski żywiołowe lub inne zdarzenia nadzwyczajne obejmuje koszty kwalifikowalne tj. kwotę szkód poniesionych bezpośrednio w wyniku klęski żywiołowej lub zdarzenia nadzwyczajnego, oszacowaną przez organ publiczny, niezależnego rzeczoznawcę uznanego przez organ przyznający pomoc lub zakład ubezpieczeń.

Natomiast zgodnie z Komunikatem Komisji Tymczasowe ramy pomocy państwa w związku z kryzysem na Bliskim Wschodzie, Komisja uzna pomoc państwa dotyczącą wsparcia cenowego przedsiębiorstw zajmujących się produkcją podstawową produktów rolnych lub produktów rybołówstwa i akwakultury i dotkniętych bezpośrednimi lub pośrednimi skutkami kryzysu na Bliskim Wschodzie za zgodną z rynkiem wewnętrznym pod warunkiem m.in, że pomoc obejmuje maksymalnie 70 % dodatkowych kosztów spowodowanych rozwojem sytuacji rynkowej bezpośrednio wynikającym z kryzysu na Bliskim Wschodzie, w przypadku gdy ustalona dla danego rynku cena odniesienia paliwa lub nawozu, stosownie do przypadku, jest wyższa od mającej zastosowanie historycznej ceny odniesienia określonej przez państwo członkowskie na podstawie rozsądnych założeń i uznanych wskaźników.

A zatem aby projektowana pomoc mogła być uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, projektowane przepisy powinny zostać dostosowane do wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej tj. albo Komunikatu Komisji Wytyczne w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich albo Komunikatu Komisji Tymczasowe ramy pomocy państwa w związku z kryzysem na Bliskim Wschodzie w zakresie m.in. wysokości pomocy.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

poselski projekt ustawy - o wsparciu finansowym zakupu nawozów

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,
w odpowiedzi na pismo z dnia 24 czerwca br. w załączeniu przesyłam uwagi
Związku Województw RP do poselskiego projektu ustawy - **o wsparciu finansowym
zakupu nawozów.**

Z poważaniem
Rafał Cieślik
radca prawny
Dyrektor Biura ZWRP

.....
Związek Województw RP
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
Phone +48 (22) 831 14 41, 505 598 667
www.polskieregiony.pl

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.202.17.2026

Data wpływu 17.07.26r.

UWAGI W RAMACH Opiniowania projektów aktów prawnych (Sejm, Senat, Prezydent)**Informacja o projekcie:**

Tytuł	poselski projekt ustawy (RPW/20817/2026) - o wsparciu finansowym zakupu nawozów
Projekt z dnia	17 czerwca 2026 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art. 1 ust 3	Proponuje się doprecyzować przepis w zakresie wielkości pomocy, która powinna być uzależniona od powierzchni i rodzaju uprawy zgłoszonej do płatności obszarowych za rok, w którym rolnik ubiega się o zwrot.	Wsparcie finansowe liczone wyłącznie do ilości zakupionych nawozów (1000 zł do tony nawozu) może powodować wystąpienie nadużyć i braku kontroli nad wsparciem finansowym		
2.	Art. 5	Proponuje się wprowadzić do ustawy przepis dotyczący weryfikacji prawidłowości wydatków na zakup nawozów.	Brzmienie art. 5 odnosi się jedynie do sankcji w przypadku, gdy producent rolny pobrał niezależnie lub w nadmiernej ilości zwrot wydatków na zakup nawozów. Zasadne jest, aby w ustawie był również opisany schemat kontroli weryfikacji wysokości zwrotu wydatków na zakup nawozów.		

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Warszawa, dnia 17 lipca 2026 r.

Anna Gembicka
Posel na Sejm RP

RPW/24846/2026 – 1P

EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2026-07-17
Data wpływu: 2026-07-17

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Jako reprezentant wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy o wsparciu finansowym zakupu nawozów, złożonego do Laski Marszałkowskiej w dniu 17 czerwca br., informuję Pana Marszałka, że projekt spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa polegające na konieczności zapewnienia środków na finansowanie zwrotu wydatków poniesionych przez producentów rolnych na zakup nawozów oraz pokrycie kosztów obsługi administracyjnej zadania realizowanego przez gminy.

Wysokość wydatków budżetu państwa będzie uzależniona od liczby producentów rolnych składających wnioski, ilości nawozów zakupionych przez producentów rolnych, potwierdzonych fakturami VAT. Ostateczna wysokość wydatków budżetu państwa będzie uzależniona od rzeczywistego zainteresowania producentów rolnych programem oraz wielkości zakupów nawozów udokumentowanych fakturami VAT.

W czasie rządów Prawa i Sprawiedliwości finansowe wsparcie dla rolników w zakresie zakupu nawozów wynosiło ok 3 mld zł, w związku z tym zakłada się, że koszt dla budżetu państwa realizacji ustawy nie powinien przekroczyć tej kwoty.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.202.18.2026

Data wpływu 17.07.2026r.